

บทที่ 4

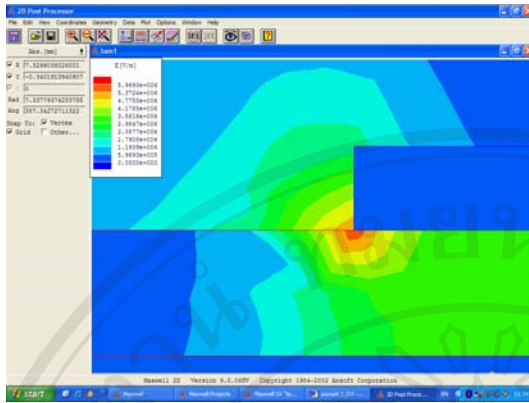
ผลการทดลอง

4.1 ผลการจำลองการเกิดสนามไฟฟ้าแบบ Surface Discharge

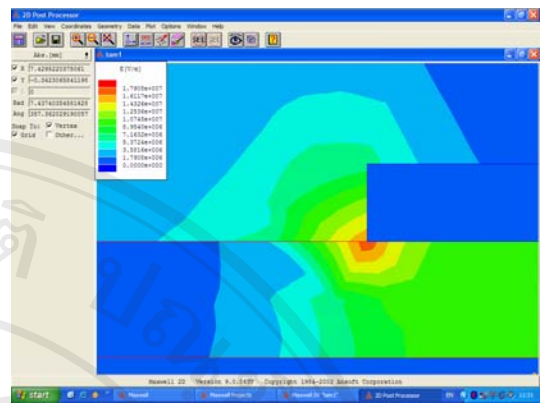
4.1.1 ผลของการเปลี่ยนชนิดของไดอิเล็กตริกต่อสนามไฟฟ้า

จากผลการจำลองเปลี่ยนไดอิเล็กตริกชนิดต่างๆ โดยออกแบบอิเล็กโทรด มี ขนาด ความหนา (w) 0.2 มิลลิเมตร ระยะ (d) ระหว่างอิเล็กโทรด เท่ากับ 2 มิลลิเมตร แผ่นไดอิเล็กตริกมี ความหนา (Δ) 0.3 มิลลิเมตร และแผ่นกราวด์มีขนาด 70 มิลลิเมตรภายใต้ความดันบรรยากาศ เมื่อเปรียบเทียบค่าสนามไฟฟ้าที่เกิดขึ้น (รูปที่ 4.1) จากแบบจำลองแสดงให้เห็นว่า ความเครียดสนามไฟฟ้าของควอตซ์มากกว่าอะลูมินา โอกาสที่จะเกิดการเบรคดาวน์ของอะลูมินา น้อยกว่าของควอตซ์ เป็นต้น ในระบบพลาสมาความดันบรรยากาศต้องการไดอิเล็กตริกที่สามารถ ทนแรงดันสูงได้ดี จากการทดลองพบว่าอะลูมินามีความคงทนต่อไฟแรงสูงดีที่สุด และเมื่อทดลอง ที่แรงดันเริ่มต้นที่ 1 กิโลโวลต์จนถึง 15 กิโลโวลต์ (รูปที่ 4.2) เมื่อพิจารณาที่ผิวของอิเล็กโทรด พบว่า การกระจายของสนามไฟฟ้ามีลักษณะที่สม่ำเสมอใกล้เคียงกันและบริเวณที่มุมของ อิเล็กโทรดจะมีค่าของสนามไฟฟ้าสูงที่สุดคือ 5.372×10^6 โวลต์ต่อเมตร สรุปได้ว่า การเลือกใช้ ไดอิเล็กตริกที่มีความคงทนต่อแรงดันสูงเหมาะสมกับระบบ ทำให้ลดต้นทุนในการผลิต และอายุ การใช้งานของโพลไดอิเล็กตริกเพิ่มสูงขึ้น

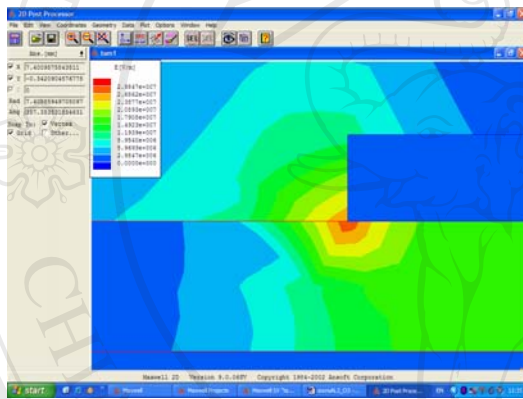

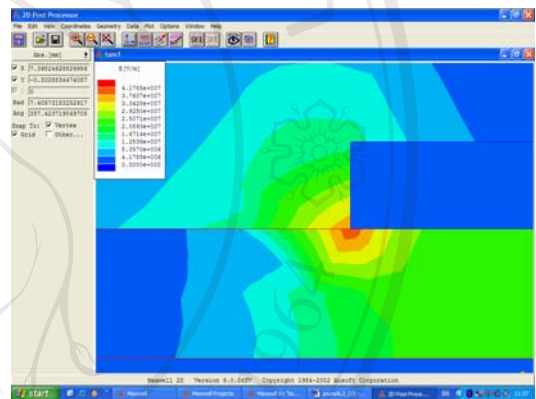
1 kV

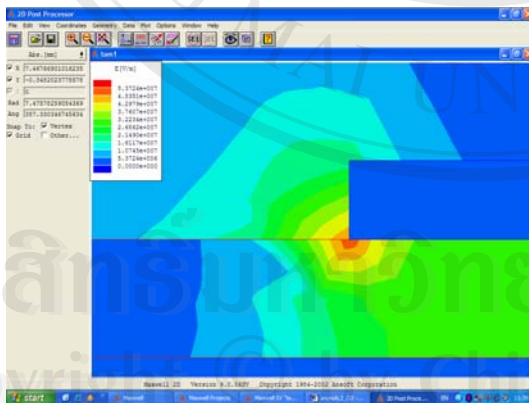
3 kV

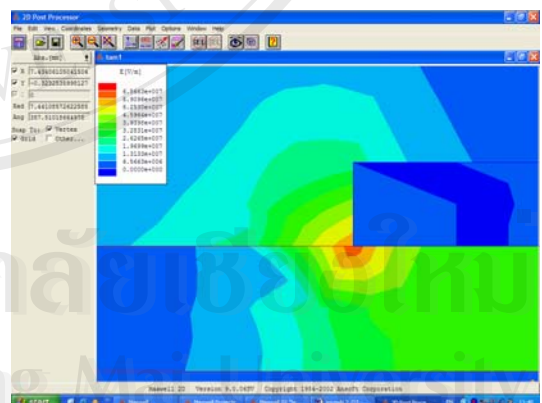
5 kV

7 kV

9 kV

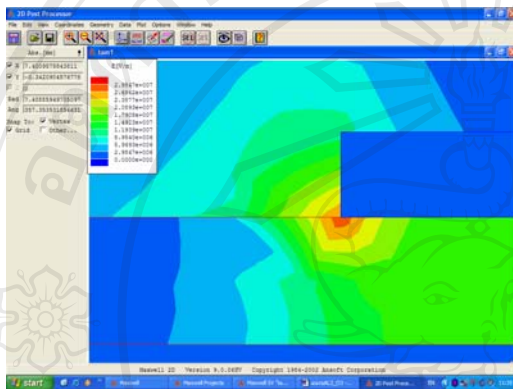
11 kV

รูปที่ 4.2 การเกิดสนามไฟฟ้าแบบ surface discharge ภายใต้ความดันบรรยากาศ และ ไดอิเล็กทริกเป็นอะลูมินา ที่แรงดันค่าต่างๆ, $d = 2$ มม. และ $\Delta = 0.3$ มม.

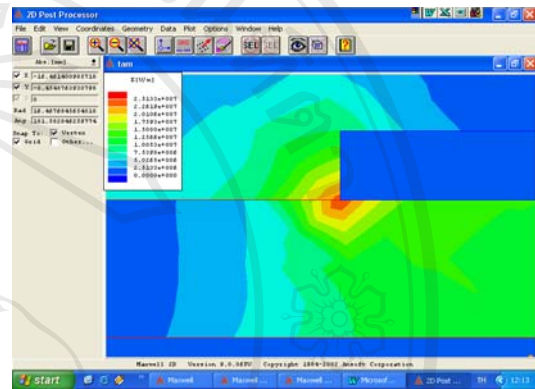
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Copyright © 2015
All rights reserved

4.1.2 ผลของการเปลี่ยนความหนาของไดอิเล็กตริกต่อสนามไฟฟ้า

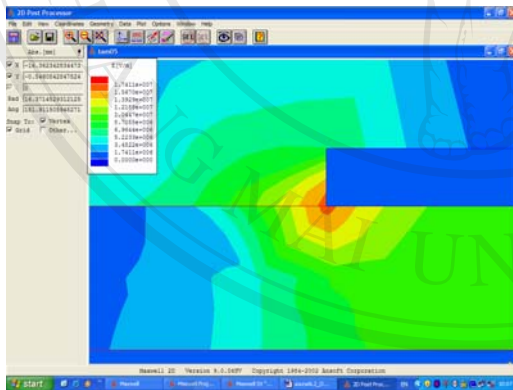
เมื่อทำการทดลองเปลี่ยนความหนา (Δ) ของแผ่นไดอิเล็กตริกให้มีขนาดเพิ่มขึ้น จาก 0.3 มิลลิเมตรจนถึง 0.5 มิลลิเมตร พบว่าค่าสนามไฟฟ้าที่ได้มีค่าน้อยลงเมื่อความหนาของแผ่นไดอิเล็กตริกมากขึ้นจะมีค่ามากขึ้น แต่สนามไฟฟ้าที่บริเวณมุมของอิเล็กโทรดของแผ่นไดอิเล็กตริกบาง มีบริเวณที่มากกว่าแผ่นไดอิเล็กตริกหนา ทำให้โอกาสที่เกิดการเบรกดาวน์สูง (รูปที่ 4.3)

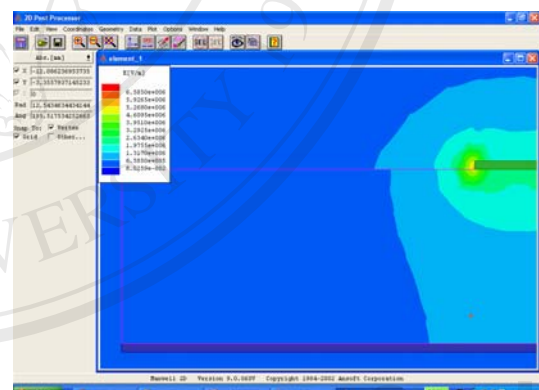
$\Delta = 0.3$ มม.

$\Delta = 0.4$ มม.

$\Delta = 0.5$ มม.

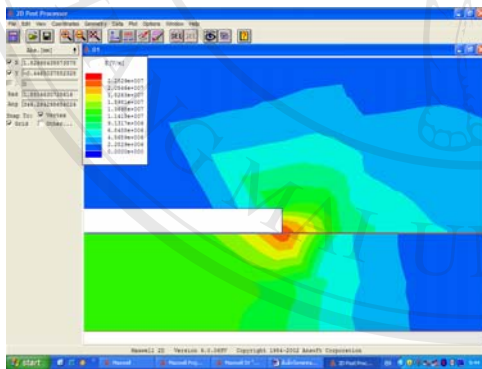
$\Delta = 1.0$ มม.

รูปที่ 4.3 การเกิดสนามไฟฟ้าแบบ surface discharge เมื่อความหนาของไดอิเล็กตริก (Δ) เพิ่มขึ้น ที่แรงดันไฟฟ้า 5 กิโลโวลต์ และ $d = 2$ มม.

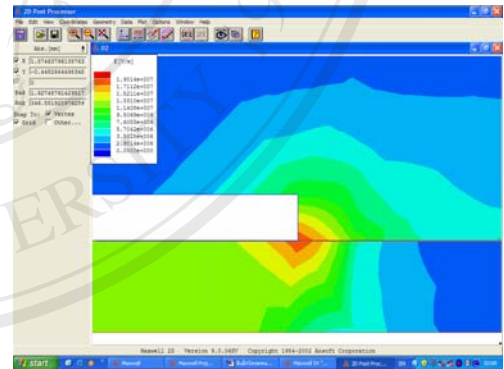
4.1.3 ผลของการเปลี่ยนแปลงขนาดและระยะห่างของอิเล็กโทรดต่อสนามไฟฟ้า

ผลการจำลองเรื่องของการออกแบบอิเล็กโทรดนั้น ทำการอิเล็กโทรดขนาดกว้าง(L) 2 มิลลิเมตร มีระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรด (d) 2 มิลลิเมตรและมีการลดความเครียดสนามไฟฟ้าบริเวณมุมของอิเล็กโทรดโดยมีการลบมุมที่รัศมีความโค้ง 0.05 มิลลิเมตร แผ่นไดอิเล็กตริกมีขนาดความหนา (Δ) 0.4 มิลลิเมตร เปลี่ยนความหนาของอิเล็กโทรด (w) ตั้งแต่ 0.1 มิลลิเมตรถึง 10 มิลลิเมตร พบว่า สนามไฟฟ้าที่เกิดขึ้นที่บริเวณด้านผิวของอิเล็กโทรด มีการกระจายตัวน้อยลง เมื่อความหนาของอิเล็กโทรดเพิ่มขึ้น (รูปที่ 4.4)

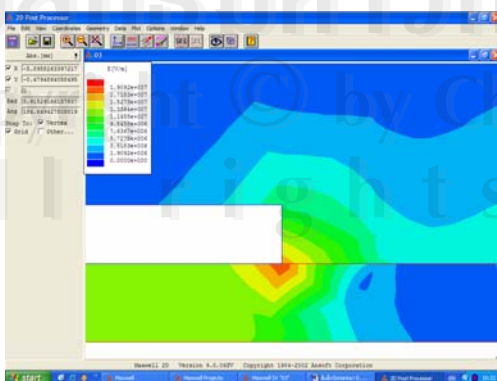
จากผลการจำลองการเปลี่ยนแปลงความกว้างและระยะห่างระหว่างขั้วของอิเล็กโทรดโดยออกแบบอิเล็กโทรดให้มีความกว้างตั้งแต่ 0.5 มิลลิเมตร ถึง 1.5 มิลลิเมตร แต่ละขนาดความกว้างทำการเปลี่ยนระยะห่างระหว่างอิเล็กโทรดให้เพิ่มขึ้น จนสนามไฟฟ้าที่เกิดขึ้นบริเวณผิวของอิเล็กโทรดไม่มีความสม่ำเสมอ พบว่า อิเล็กโทรดที่มีความกว้างน้อยยให้ความสม่ำเสมอของสนามไฟฟ้าได้ดีกว่าอิเล็กโทรดที่ความกว้างมากและจากผลการจำลองที่ได้ให้ข้อมูลที่ที่น่าสนใจอย่างหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นว่าที่ความกว้างของอิเล็กโทรดค่าหนึ่งจะมีระยะห่างระหว่างขั้วอิเล็กโทรดค่าหนึ่งที่เหมาะสมทำให้สนามไฟฟ้ามีความสม่ำเสมอมากที่สุด (รูปที่ 4.5)

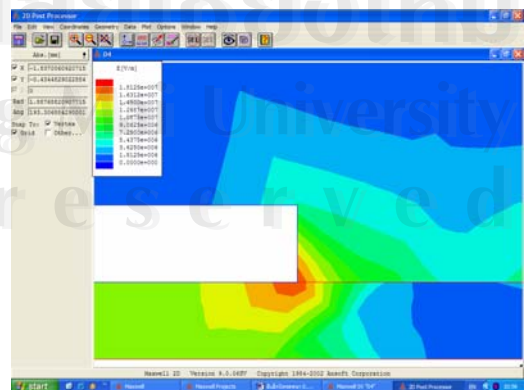
w = 0.1 มม.

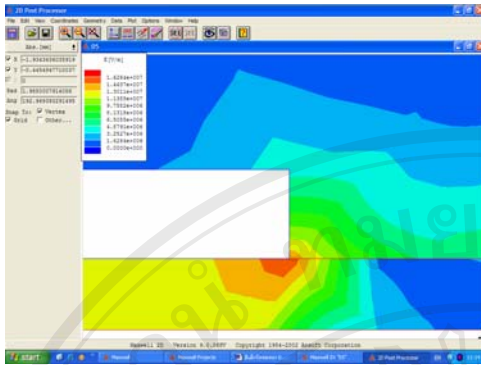
w = 0.2 มม.

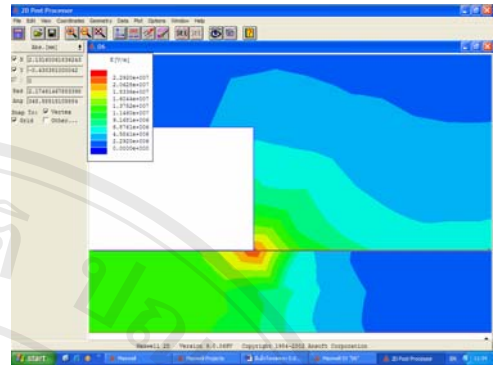
w = 0.3 มม.

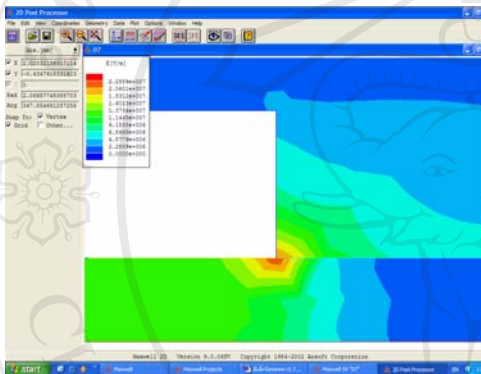
w = 0.4 มม.

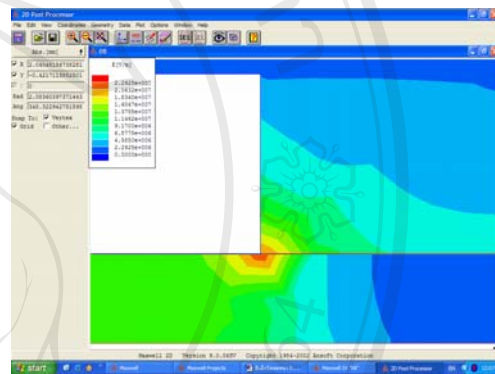
w = 0.5 มม.

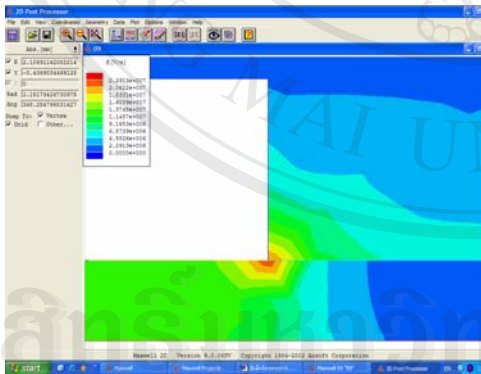
w = 0.6 มม.

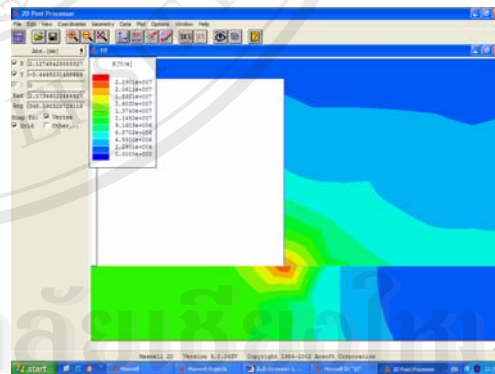
w = 0.7 มม.

w = 0.8 มม.

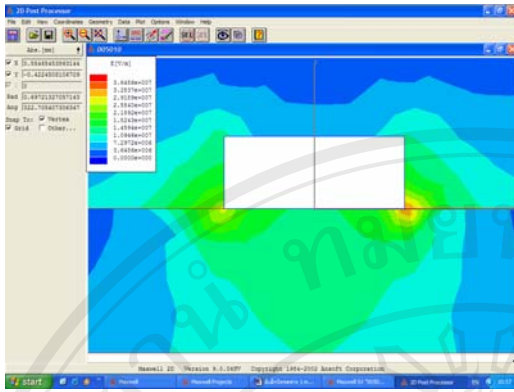

w = 0.9 มม.

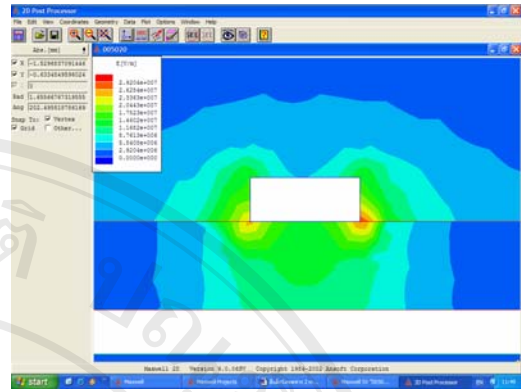

w = 1.0 มม.

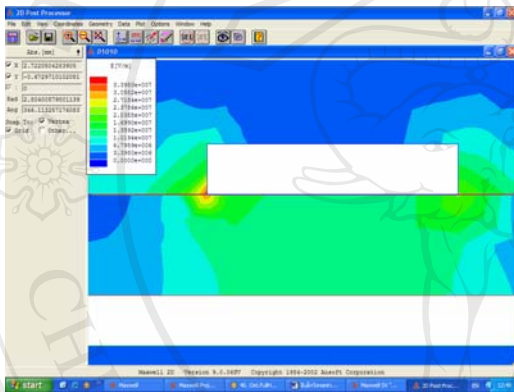
รูปที่ 4.4 การเกิดสนามไฟฟ้าแบบ surface discharge เมื่อความหนา (w) ของอิเล็กโทรดเพิ่มขึ้น ที่แรงดัน 5 กิโลโวลต์, d = 2 มม. และ $\Delta = 0.4$ มม.

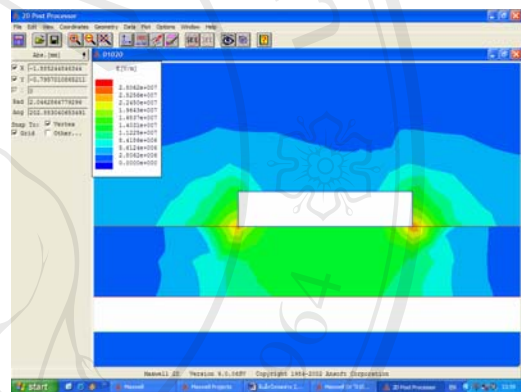
$L = 0.5 \text{ มม.} \quad d = 1 \text{ มม.}$

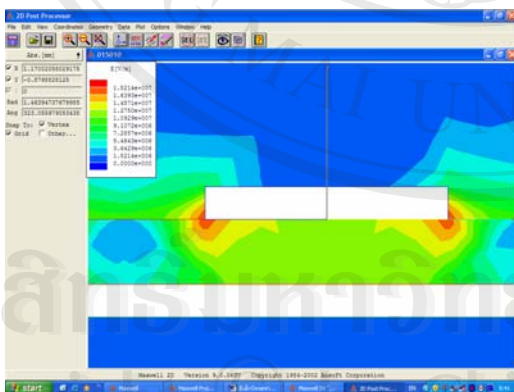
$L = 0.5 \text{ มม.} \quad d = 2 \text{ มม.}$

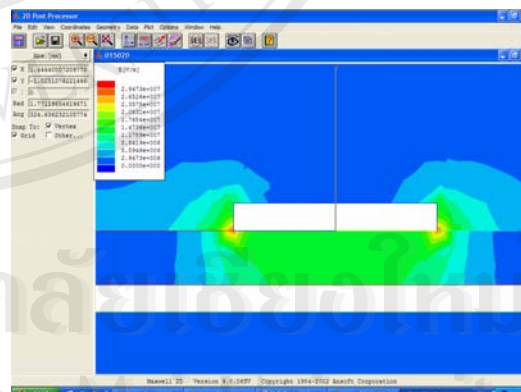
$L = 1.0 \text{ มม.} \quad d = 1 \text{ มม.}$

$L = 1.0 \text{ มม.} \quad d = 2 \text{ มม.}$

$L = 1.5 \text{ มม.} \quad d = 1 \text{ มม.}$

$L = 1.5 \text{ มม.} \quad d = 2 \text{ มม.}$

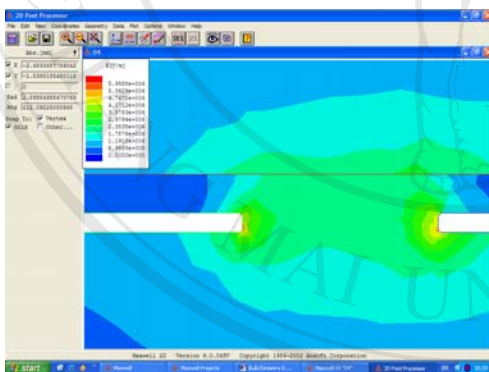
รูปที่ 4.5 การเกิดสนามไฟฟ้าแบบ surface discharge เมื่อความกว้าง (L) และ ระยะห่าง (d) ของอิเล็กโทรดต่างกัน ที่แรงดัน 5 กิโลโวลต์, $\Delta = 0.4 \text{ มม.}$ และ $w = 0.2 \text{ มม.}$

4.2 ผลการจำลองการเกิดสนามไฟฟ้าแบบ coplanar discharge

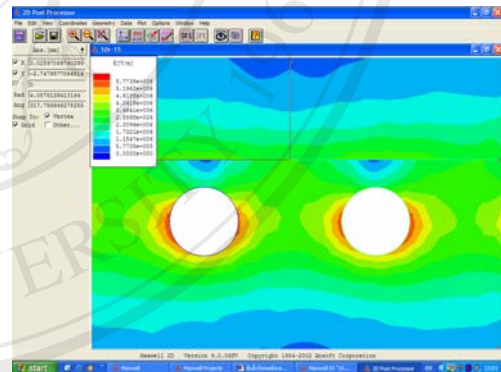
จากผลการจำลองการเกิดสนามไฟฟ้าแบบ coplanar discharge ได้ออกแบบอิเล็กโทรดใน 2 ลักษณะคือแบบสี่เหลี่ยมและแบบกลม สำหรับอิเล็กโทรดสี่เหลี่ยมมีขนาดความกว้าง (L) 2 มิลลิเมตร หนา (w) 0.2 มิลลิเมตร มีระยะห่าง(d)ระหว่างอิเล็กโทรด 2 มิลลิเมตร และมีการลบมุมทั้ง 4 มุมขนาดรัศมีมีความโค้ง 0.5 มิลลิเมตร ในกรณีอิเล็กโทรดแบบแท่งกลมมีรัศมี (r) 1 มิลลิเมตร ระยะห่าง (d) ระหว่างอิเล็กโทรด 2 มิลลิเมตร โดยที่อิเล็กโทรดทั้งสองแบบถูกฝังภายในไดอิเล็กตริก ที่มีขนาดกว้าง 30 มิลลิเมตร. หนา (Δ) 5 มิลลิเมตร

4.2.1 ผลของความหนาของไดอิเล็กตริกต่อการเกิดสนามไฟฟ้า

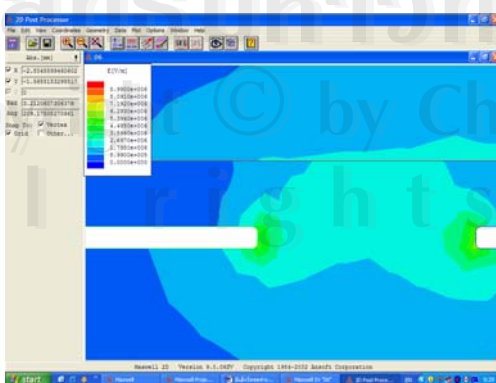
ผลจากการทดลองการเปลี่ยนแปลงความหนา(Δ)ของไดอิเล็กตริก ตั้งแต่ 0.1 มิลลิเมตร ถึง 1 มิลลิเมตร พบว่า เมื่อความลึกของอิเล็กโทรดที่ฝังในแผ่นไดอิเล็กตริกที่มีความหนาน้อย มีการกระจายของสนามไฟฟ้าที่มีความสม่ำเสมอมากกว่า ระบบที่มีแผ่นไดอิเล็กตริกที่มีความหนามาก (รูปที่ 4.6)

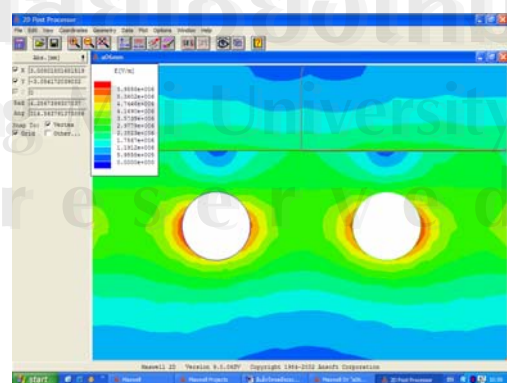
w = 2 มม. , Δ = 0.4 มม.

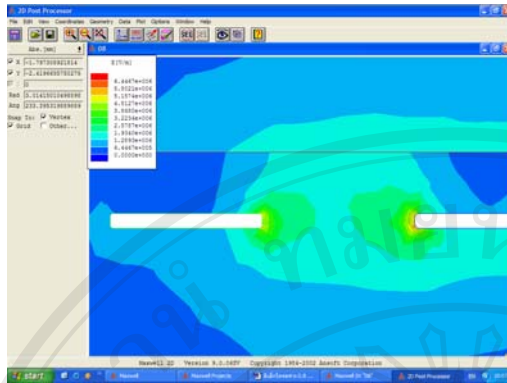
r = 1 มม. , Δ = 0.4 มม.

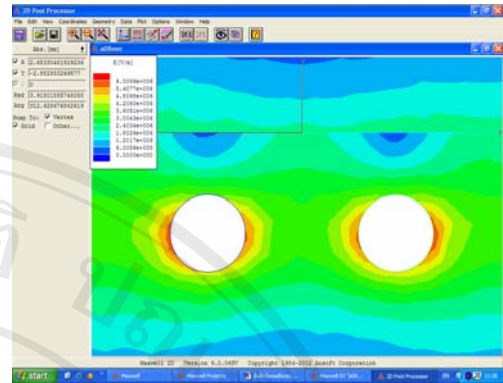
w = 2 มม. , Δ = 0.6 มม.

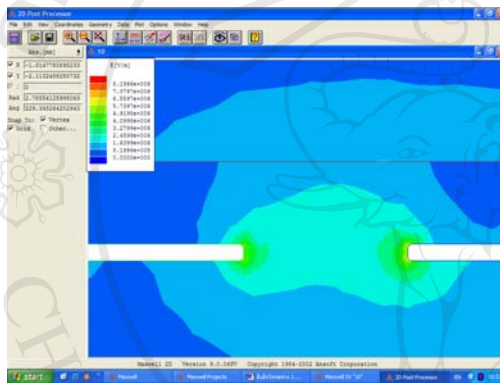
r = 1 มม. , Δ = 0.6 มม.

$w = 2 \text{ มม.}, \Delta = 0.8 \text{ มม.}$

$r = 1 \text{ มม.}, \Delta = 0.8 \text{ มม.}$

$w = 2 \text{ มม.}, \Delta = 1.0 \text{ มม.}$

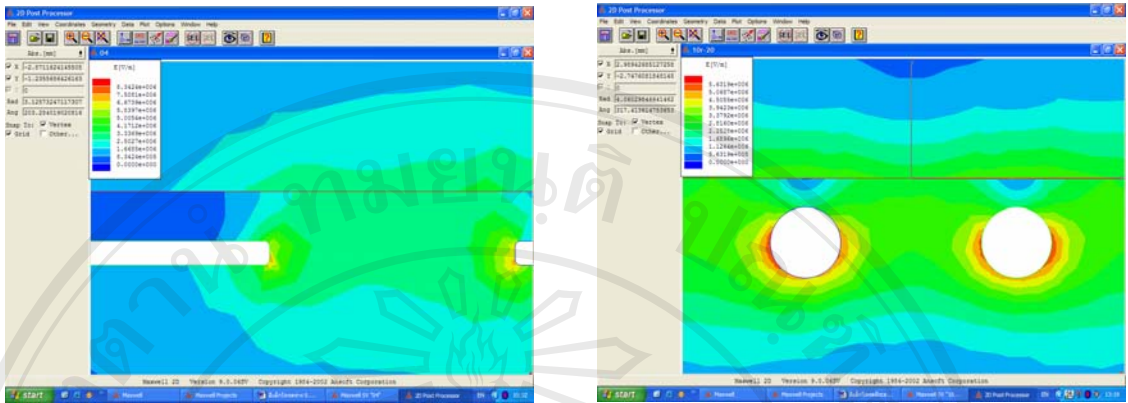

$r = 1 \text{ มม.}, \Delta = 1.0 \text{ มม.}$

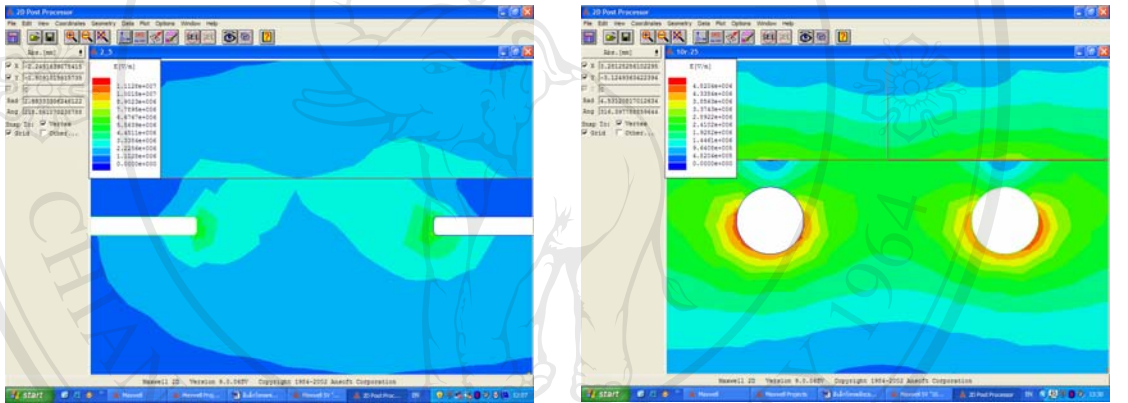
รูปที่ 4.6 การเกิดสนามไฟฟ้าแบบ coplanar discharge เมื่อความหนาของไดอิเล็กตริก (Δ) เพิ่มขึ้น ที่แรงดัน 5 กิโลโวลต์, $d = 2 \text{ มม.}$

4.2.2 ผลของระยะห่างของอิเล็กโทรดต่อการเกิดสนามไฟฟ้า

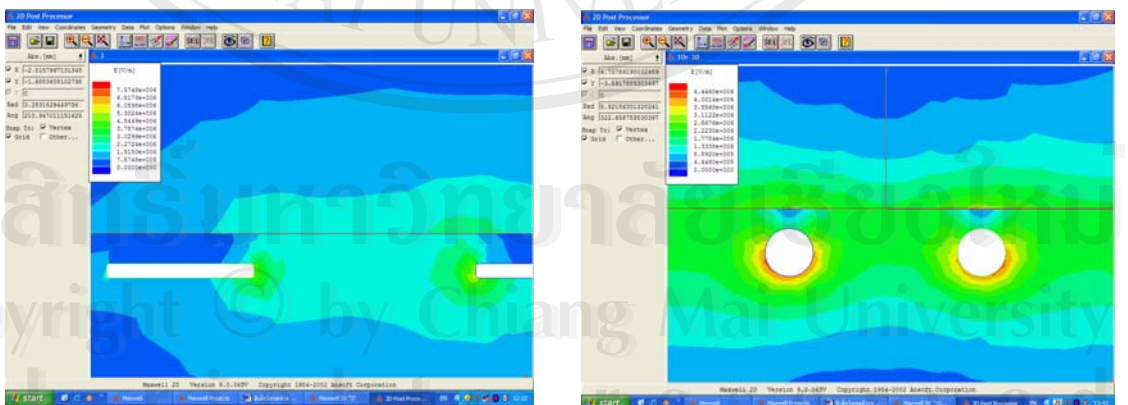
จากผลการจำลองการทดลองการเปลี่ยนแปลงระยะระหว่างของอิเล็กโทรดจะพิจารณาการเกิดสนามไฟฟ้าของอิเล็กโทรดทั้งแบบสี่เหลี่ยมและแบบกลมได้ออกแบบโดยให้อิเล็กโทรดแบบสี่เหลี่ยมมีขนาดกว้าง (L) 2 มิลลิเมตร หนา (w) 0.2 มิลลิเมตร และมีการลบมุมทั้ง 4 มุมขนาดรัศมีมีความโค้ง 0.5 มิลลิเมตร และอิเล็กโทรดแบบกลมจะมีรัศมี (r) 1 มิลลิเมตร อิเล็กโทรดทั้งสองแบบถูกจัดวางในลักษณะขนานกันภายในไดอิเล็กตริก (แผ่นอลูมินา) ที่ความหนา (Δ) 0.4 มิลลิเมตร เป็นความหนาที่ทำให้สนามไฟฟ้ามีความสม่ำเสมอ (รูปที่ 4.6) ทดลองเปลี่ยนระยะความห่างระหว่างอิเล็กโทรดตั้งแต่ 1 มิลลิเมตร ถึง 4 มิลลิเมตร พบว่า มีระยะห่าง (d) ของอิเล็กโทรด 3 มิลลิเมตร ทำให้ความเครียดสนามไฟฟ้ามีการกระจายตัวอย่างสม่ำเสมอมากที่สุด (รูปที่ 4.7)

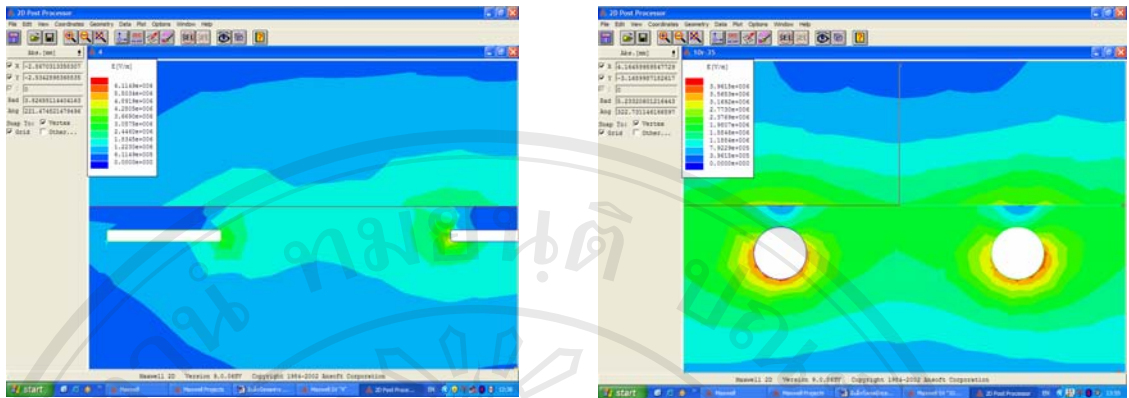
$d = 2.0$ มม.

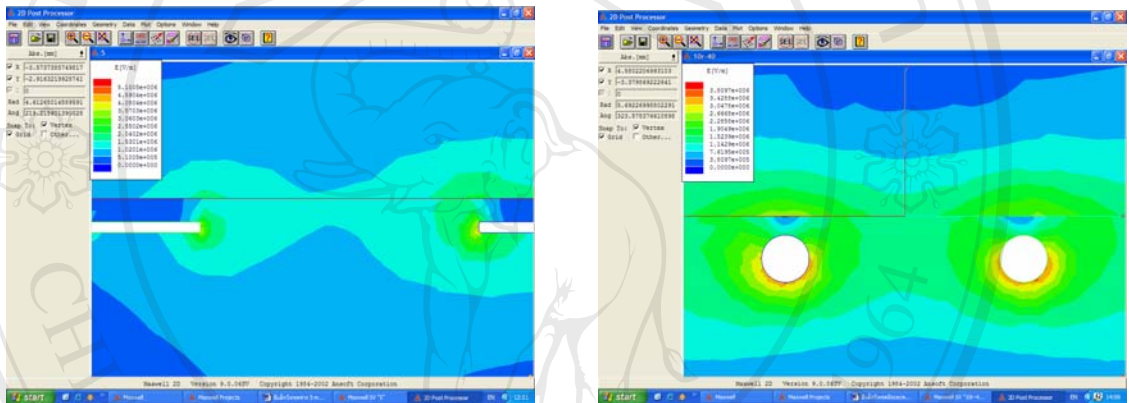
$d = 2.5$ มม.

$d = 3.0$ มม.

$d = 3.5$ มม.

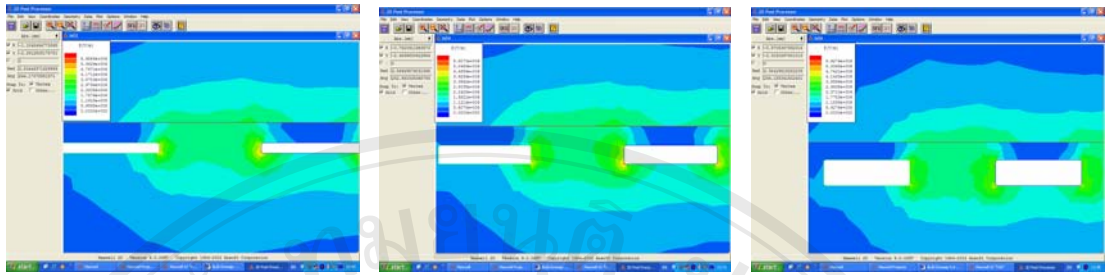

$d = 4.0$ มม.

รูปที่ 4.7 การเกิดสนามไฟฟ้าแบบ coplanar discharge เมื่อระยะห่าง (d) ของ อิเล็กโทรด ต่างกัน ที่แรงดัน 7 กิโลโวลต์, $\Delta = 0.4$ มม., $w = 0.2$ มม., $r = 1$ มม.

4.2.3 ผลของขนาดอิเล็กโทรดต่อการเกิดสนามไฟฟ้า

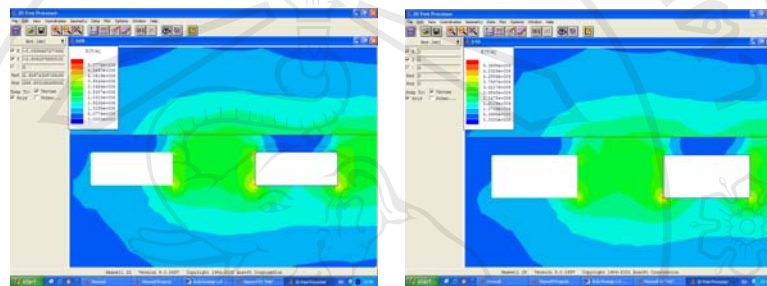
ผลการทดลอง เพื่อหาตัวแปรเกี่ยวกับขนาดของอิเล็กโทรด พบว่า ความกว้าง (L) ของอิเล็กโทรด มีผลต่อการกระจายตัวของสนามไฟฟ้า ดังนั้น ในตอนนี้ทดลองเพื่อหาขนาดความหนาที่ลดโอกาสการเกิดเบรกดาวน์ โดย ออกแบบอิเล็กโทรดให้มีขนาดความกว้าง 2 มิลลิเมตร ระยะห่าง 2 มิลลิเมตร และมีการลบมุมทั้ง 4 มุมขนาด 0.5 มิลลิเมตร มีความหนาของไดอิเล็กตริก 0.4 มิลลิเมตร ทดลองเปลี่ยนความหนาของอิเล็กโทรด ตั้งแต่ 0.2 – 1.0 มิลลิเมตร พบว่า ความหนา (w) ของอิเล็กโทรด มีผลต่อความเครียดของสนามไฟฟ้าระหว่างอิเล็กโทรดภายในไดอิเล็กตริก (รูปที่ 4.8)

w = 0.2 มม.

w = 0.4 มม.

w = 0.6 มม.

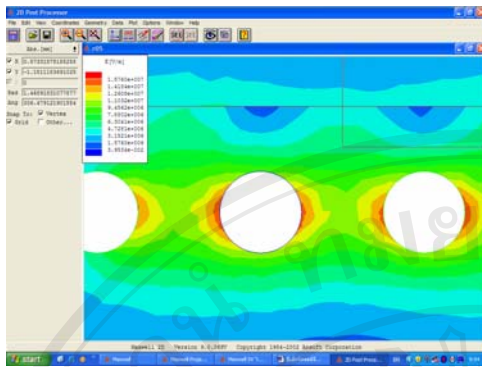

w = 0.8 มม.

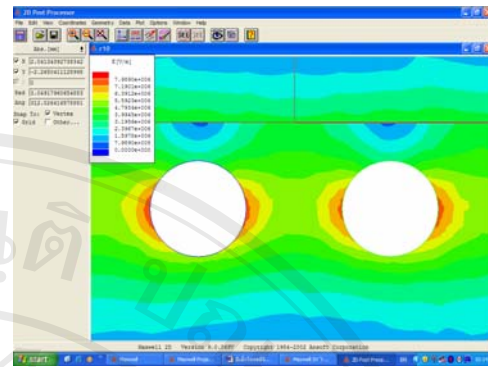
w = 1.0

รูปที่ 4.8 การเกิดสนามไฟฟ้าแบบ coplanar discharge เมื่อความหนา (w) ของอิเล็กโทรดต่างกันให้ แรงดัน 5 กิโลโวลต์, $\Delta = 0.4$ มม., $L = 2.0$ มม.

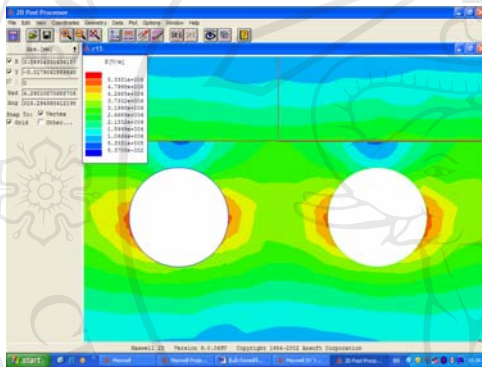
สำหรับอิเล็กโทรดแบบกลม ขนาดของรัศมีที่เปลี่ยนไป จะมีผลต่อความเครียดของสนามไฟฟ้าภายในไดอิเล็กตริก ดังนั้นการกำหนดขนาดรัศมีต้องมีความเหมาะสมกับระยะห่างของอิเล็กโทรด (รูปที่ 4.9)

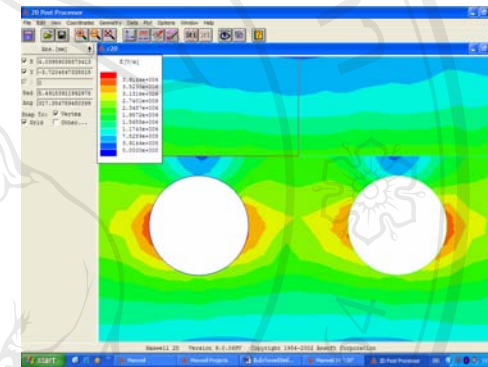
$r = 0.5$ มม.

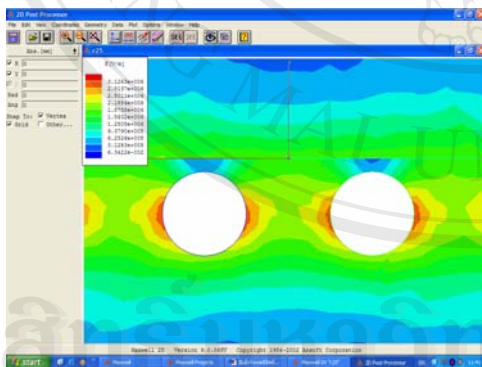
$r = 1.0$ มม.

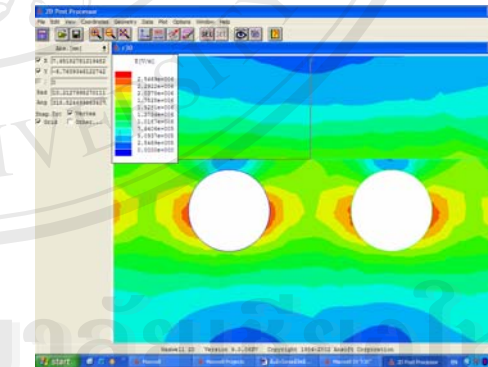
$r = 1.5$ มม.

$r = 2.0$ มม.

$r = 2.5$ มม.

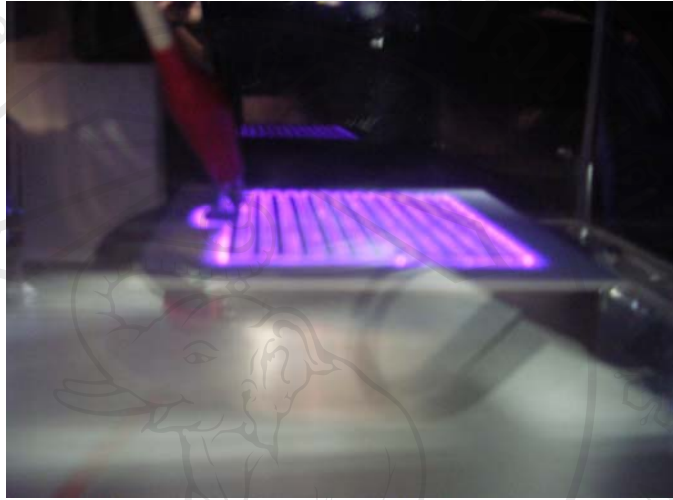

$r = 3.0$ มม.

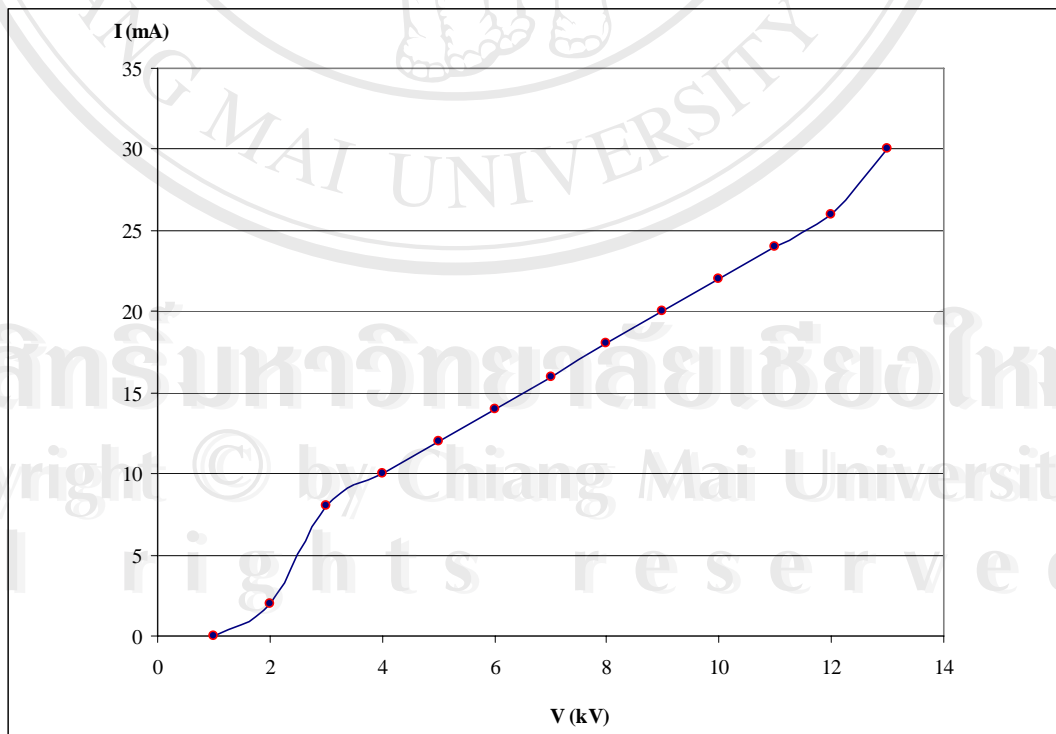
รูปที่ 4.9 การเกิดสนามไฟฟ้าแบบ coplanar discharge เมื่อรัศมี(r) ของอิเล็กโทรดต่างกัน ที่แรงดัน 5 กิโลโวลต์, $\Delta = 0.4$ มม., $L = 2.0$ มม.

4.3 ผลการทดสอบการปล่อยประจุที่ผิว (Surface discharge)

จากการทดสอบเมื่อจ่ายแรงดันไฟฟ้าให้กับโพลีไดอิเล็กตริก เมื่อจ่ายแรงดันไฟฟ้าที่ 10 – 12 กิโลโวลต์ ที่ความถี่ 5- 5.5 กิโลเฮิรต์ เกิดการเรืองแสงเป็นสีม่วง เกิดเสียงดังขึ้นเล็กน้อย และมีกลิ่นฉุน (รูปที่ 4.10) บันทึกค่าของกระแสไฟฟ้าเมื่อเปลี่ยนแรงดันไฟฟ้าแล้วนำมาเขียนกราฟ

รูปที่ 4.10 รูปขณะเกิดการเบรกดาวน์ทำให้เกิดแสงเรืองขึ้นมา

รูปที่ 4.11 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกระแสกับแรงดันในการทดสอบการเบรกดาวน์

จากรูป 4.11 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการทดสอบการปล่อยประจุที่ผิวที่เพิ่มการจ่ายแรงดันที่มากขึ้นเรื่อยๆจนถึง 12 กิโลโวลต์ เมื่อแรงดันไฟถูกจ่ายที่แรงดันต่ำๆ จะมีกระแสพัลส์เริ่มปรากฏขึ้นเป็นสภาพที่วัดได้จากออสซิลโลสโคป เมื่อจ่ายแรงดันไฟเพิ่มขึ้นพัลส์ต่างๆจะหายไปในช่วงเวลาเริ่มต้น กระแสจะเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ แต่ไม่สม่ำเสมอตามแรงดันที่เพิ่มขึ้น กระแสจะเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอเนื่องจากกลไกแบบทาวเซนต์ หลังจากนั้นจะมีกระแสเพิ่มขึ้นอย่างมากและเกิดประกายข้าม(spark) เกิดขึ้น จนเกิดเบรกควาน้อย่างสมบูรณ์

4.4 ผลการวัดค่าความต้านทานของแผ่นไดอิเล็กตริก

ตารางที่ 4.1 ค่าความต้านทานที่วัดได้จาก High voltage insulator tester

ชนิดของแผ่นอะลูมินา	ทำการวัดครั้งที่				ค่าเฉลี่ย (GΩ)
	1	2	3	4	
แผ่นอะลูมินาที่ผลิตได้	0.04	0.05	0.05	0.04	0.045
แผ่นอะลูมินาที่ใช้	1.10	1.10	1.00	0.98	1.045

จากตารางที่ 4.1 ค่าความต้านทานที่วัดได้ของแผ่นอะลูมินาที่ผลิตได้ มีค่าน้อยกว่าแผ่นอะลูมินาที่ใช้สร้างโหลดไดอิเล็กตริกมากค่าความต้านทานของแผ่นอะลูมินาที่ผลิตได้ ในการทดสอบวัดค่าความต้านทานเมื่อแรงดันทดสอบ 5 กิโลโวลต์ ของแผ่นอะลูมินาที่ผลิตได้ พบว่า ค่าที่วัดจะคงที่ในช่วงเวลาหนึ่งแล้วลดลง ต้องคายประจุก่อนทำการวัดในครั้งต่อไป ในกรณีของแผ่นอะลูมินาที่ใช้สร้างโหลดไดอิเล็กตริก สามารถวัดความต้านทานได้โดยไม่ต้องคายประจุก่อนทำการวัดในครั้งต่อไป